

16¹⁵
16/07

ДО
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
52-рото НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Уважаема госпожо Председател,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме проект на Закон за изменение на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване.

Вносители:

Даниел ПАРУШЕВ
Саша ВАСИЛЕВ
Иван АНГЕЛОВ
Никола КОСЕВ
Стефан БЕЛЧЕВ
Иван МАВРОДИЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**за изменение на Закона за административното регулиране на икономическите
дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход**

(обн., ДВ, бр. 62 от 2018 г., изм. и доп. ДВ, бр. 13, 17 и 83 от 2019 г., изм. и доп. ДВ, бр. 9, 28, 44 и 51 от 2020 г., изм. и доп. ДВ, бр. 15 от 2021 г., изм. ДВ, бр. 102 от 2022 г., изм. и доп. ДВ, бр. 8, 86 и 102 от 2023 г., изм. ДВ, бр. 70 от 2024 г., изм. и доп. ДВ, бр. 97 от 2025 г., изм. и доп. ДВ, бр. 55 от 2026 г.)

§1. В чл. 25а след думата „съхраняване“ се добавя „търговия или“, а съюзът „и“ се заличава.

Заклучителна разпоредба

§ 2. Законът влиза в сила от дена на обнародването му в „Държавен вестник“.

Вносител:

Даниел ПАРУЦЕВ
Стефан Василев
Иван Ангелов
Ангелов Коста
Георги Бонев
Иван Митровцев

МОТИВИ

към проекта на Закона за изменение на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход

I. Причини, които налагат приемането на законопроекта

С Решение № 12 от 21 юли 2026 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 18 от 2025 г. Конституционният съд на Република България обяви за противоконституционни разпоредбите на чл. 4, ал. 3 в частта „с изключение на тези по глава четвърта „а“; чл. 27а, ал. 3 в частта „както и в лице, извършващо съхраняване, транспорт или търговия на едро и дребно с нефт и продукти от нефтен произход“; чл. 27в, ал. 1, т. 1 в частта „или на лицето, извършващо съхраняване, транспорт или търговия на едро и дребно с нефт и продукти от нефтен произход“; чл. 27в, ал. 3 – 9 и ал. 10, изречение първо в частта „и на лицето, извършващо съхраняване, транспорт или търговия на едро и дребно с нефт и продукти от нефтен произход“, както и изречение второ от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (обн. ДВ, бр. 62 от 2018 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 55 от 2026 г.).

Посочените разпоредби регламентират правомощия на Министерския съвет на Република България да назначава особен търговски управител в лице, извършващо съхраняване, транспорт или търговия на едро и дребно с нефт и продукти от нефтен произход, както и правомощия на особения търговски управител, свързани с управление на съответните дружества и упражняване в пълен обем правото на глас на акционерите, съдружниците и едноличния собственик на капитала и др.

Към настоящия момент с Решение № 434 на Министерския съвет от 3 юни 2026 г. е назначен особен търговски управител на дружествата „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, ЕИК 812114069, „Лукойл-България“ ЕООД, ЕИК 121699202, „Лукойл Ейвиейшън България“ ЕООД, ЕИК 175015362, и „Лукойл - България Бункер“ ЕООД, ЕИК 200151591. След влизане в сила на Решение № 12 на Конституционния съд от 21 юли 2026 г. (съгласно чл. 14, ал. 3 от Закона за Конституционен съд „решенията на съда се обнародват в „Държавен вестник“ в 15-дневен срок от приемането им и

влизат в сила 3 дни след обнародването им) дружествата „Лукойл Ейвиейшън България“ ЕООД, ЕИК 175015362, и „Лукойл - България Бункер“ ЕООД, ЕИК 200151591 ще загубят статута си на „лице, извършващо съхраняване, транспорт или търговия на едро и дребно с нефт и продукти от нефтен произход“ по смисъла на чл. 27а, ал. 3 от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (ЗАРИДСНПНП). В този смисъл, по отношение на тях няма да съществува законова възможност за назначаване на особен търговски управител, респ. такъв няма да може да бъде назначен в обект на критичната инфраструктура, доколкото „Лукойл Ейвиейшън България“ ЕООД и „Лукойл – България Бункер“ извършват само търговия с енергийни продукти.

След влизане в сила на Решение № 12 на Конституционния съд от 21 юли 2026 г. ще отпадне правното основание за назначаване на особен търговски управител в двете дружества и собственикът ПАО „Лукойл“, чрез дъщерното си дружество „Лукойл Интернешънъл“ Гмбх ще има право да назначи управител на двете дружества и да поиска заличаване от Търговския регистър на назначение особен търговски управител, съответно ще поеме управлението на двете дружества.

„Лукойл Ейвиейшън България“ ЕООД и „Лукойл – България Бункер“ ЕООД понастоящем попадат под дерогациите, дадени от OFSI (Обединеното кралство) и OFAC (САЩ) за българските дружества от групата Лукойл, както следва:

- OFSI General Licence INT/2025/7895596 (валиден до 13 август 2026 г.)
- OFAC General License No. 130A (валиден до 29 октомври 2026 г.)

В случай че двете дружества преминат под управление на едноличния собственик на капитала и в случай че не бъдат включени в лицензите за групата компании Лукойл в България или бъдат „извадени“ от тях преди изтичане на срока (особено от OFAC GL, тъй като OFAC GL изтича на 13 август 2026 г.) на практика би означавало, че дейността им ще бъде блокирана, тъй като ще затрудни платежните операции и въобще операциите на двете дружества и особено на „Лукойл Ейвиейшън България“ ЕООД, доколкото банките са изключително рестриктивни и консервативни в подобни ситуации, а отделно договорите на това дружество с летищата предвиждат прекратяване на действието им при наличие на санкции.

Практиката показва, че при вертикално интегрираните предприятия отделните етапи от икономическата дейност – производство, съхраняване, транспорт и търговия

– често се извършват от различни юридически лица. Независимо от това те представляват единен икономически процес, чието прекъсване би могло да доведе до сериозни затруднения в снабдяването на вътрешния пазар с нефт и нефтопродукти с авиационни и корабни горива. Изрично следва да се посочи, че „Лукойл Ейвиейшън България“ ЕООД има 85,71 % пазарен дял като оператор на наземно обслужване на летище „Васил Левски“, а на летище Бургас този дял е 90 %. Аналогична е ситуацията и по отношение на „Лукойл - България Бункер“ ЕООД, което е основно при бункероването (зареждането с корабно гориво на плавателни съдове) в България, с национално покритие както в Черно море – пристанищата в Бургас и Варна, така и по р. Дунав – Русе, Видин, Лом и 61ва миля на р. Дунав.

От изложеното дотук е видно, че се касае за стратегически обекти от значение за националната сигурност, предвид критичната важност на дейността, която се осъществява от тях – осигуряването на непрекъсваемата работа на морския, речния и въздушния транспорт.

Горното налага прецизиране на разпоредбата на чл. 25а от ЗАРИДСНПНП, както с оглед съобразяване с постановеното решение на Конституционния съд, така и с недопускане на правен вакуум по отношение на управлението и държавния надзор над лицата, опериращи обекти на критична инфраструктура, представляващи стратегически обекти от значение за националната сигурност.

II. Предложения за изменение на правната уредба

1. Прецизиране на разпоредбата на чл. 25а от ЗАРИДСНПНП по отношение на нейния обхват

Действащата разпоредба на чл. 25а от ЗАРИДСНПНП предвижда, че обектите на критична инфраструктура, представляващи стратегически обекти от значение за националната сигурност в сектор енергетика, предназначени за производство, преработка, обработка, съхраняване и пренос на нефт, в т. ч. по тръбопроводи, и на енергийни продукти, подлежат на надзор по реда на този закон от министъра на икономиката, инвестициите и индустрията. В тази редакция не са включени и стратегическите обекти от значение за националната сигурност, от които се осъществява и дейност търговия. Тази празнота би довела до невъзможност държавата да осъществи надзор над обекти, от които се осъществяват ключови за

икономиката дейности, респективно лицата, които осъществяват такива дейности, като напр. търговията с горива за авиацията и корабоплаването, тъй като не позволява ефективно обезпечаване на обществения интерес в случаите, когато дейността по реализацията на нефт и нефтопродукти се осъществява чрез отделно търговско дружество, което не извършва преработване или съхраняване, а единствено търговия, както е в случая с дружествата „Лукойл - България Бункер“ ЕООД и „Лукойл Ейвиейшън България“ ЕООД.

III. Цели, които се поставят с приемането на законопроекта

Включването на дейността „търговия“ в приложното поле на чл. 25а има за цел да осигури възможност държавата да предприема временни мерки за защита на обществения интерес и енергийната сигурност и по отношение на търговските дружества, когато именно чрез тях се осъществява реализацията и снабдяването на пазара. По този начин се преодолява възможността чрез корпоративно структуриране на дейността да бъде осуетено постигането на целите на закона.

IV. Очаквани резултати от прилагането на закона

В резултат от прилагането на закона се очаква да се постигне запазване на възможността за осъществяване на надзор от страна на държавата върху лицата, които оперират обекти на критична инфраструктура по смисъла на чл. 25а от ЗАРИДСНПНП, като се вземат предвид и изложените в Решение № 12/21.07.2026 г. на Конституционния съд на Република България мотиви за неконституционсобразност на разширяването на обхвата на института на особения търговски управител до всички, включително малките и средните икономически оператори, които нямат контрол върху стратегическа или критична инфраструктура.

Изменението гарантира пълнота и последователност на правната уредба, като поставя всички основни дейности по веригата на доставка и реализация на нефт и нефтопродукти при еднакъв правен режим, когато това е необходимо за защита на националната сигурност, енергийната сигурност и непрекъсваемостта на снабдяването.

V. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

За прилагане на новата правна уредба не са необходими финансови и други средства.

VI. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз и други изисквания

Законопроектът не е свързан с прилагането на актове от правото на Европейския съюз.

Вносители:

Даниел Марушев
Сабина Василева

Иван Ангелов
Никола Костов

Петър Батев
Иван Мавродиев

Предварителна оценка на въздействието
на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за административното
регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен
произход

1. Основания за законодателната инициатива

Предложеният законопроект е продиктуван от необходимостта от прецизиране на разпоредбата на чл. 25а от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, както с оглед съобразяване с постановеното Решение № 12/21.07.2026 г. на Конституционния съд на Република България, така и с недопускане на правен вакуум по отношение на управлението и държавния надзор над лицата, опериращи обекти на критична инфраструктура, представляващи стратегически обекти от значение за националната сигурност. За целта е предвидено включването на дейността „търговия“ в приложното поле на чл. 25а от закона.

2. Заинтересовани страни

Министъра на икономиката, инвестициите и индустрията

Министъра на енергетиката

Министерски съвет

Лицата, опериращи обекти на критична инфраструктура по смисъла на чл. 25а от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход

3. Анализ на разходи и ползи

Не се очакват допълнителни финансови разходи.

4. Административна тежест и структурни промени

Със законопроекта не се създава административна тежест или да се определят структурни промени.

5. Въздействие върху нормативната уредба

Със законопроекта се изменя Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход без да се засягат разпоредби от други нормативни актове.

6. Съответствие с принципите на пропорционалност и необходимост

Предлаганите мерки са пропорционални и необходими, с оглед запазване на възможността за осъществяване на надзор от страна на държавата върху лицата, които оперират обекти на критична инфраструктура, като обхвата на института на особения търговски управител не се разширява до всички, включително малките и средните икономически оператори, които нямат контрол върху стратегическа или критична инфраструктура.

7. Равно третиране от държавата и демографско развитие

Законопроектът съответства на принципа на равенство и равно третиране, няма пряко отношение към балансираното демографско развитие, но по никакъв начин не би имал негативен ефект.

Вносители:

Даниел Парушев
Стеви Василев

Иван Ангелов
Николай Косев

Стефан Бончев
Иван Мавродиев